

Adresát:

Krajský úřad Kraje Vysočina

Odbor životního prostředí a zemědělství

Žižkova 57

587 33 Jihlava

Věc: Připomínky k dokumentaci EIA „Větrné elektrárny Sazomín (VYS1316)“

Podavatel:

Úvod

Tuto připomínku podávám jako občan obce Obyčtov, který zde dlouhodobě žije a má k místní krajině i prostředí osobní vztah.

Kraj Vysočina považuji za jedinečné místo díky jeho klidu, čistotě a typickému přírodnímu rázu, který je součástí naší identity i kvality života.

Je potřeba připomenout, že obyvatelé Obyčtova už v minulosti opakovaně odmítli výstavbu větrných elektráren v katastru obce, a to právě kvůli snaze zachovat původní krajinný ráz Vysočiny. Tento postoj je dlouhodobý a měl by být respektován i při posuzování záměru v sousedním Sazomíně.

Navzdory tomu nebyl názor místních obyvatel ani okolních obcí dostatečně zohledněn. Projekt se zdá být prosazován hlavně v zájmu soukromého investora, zatímco možné dopady na krajinu, kvalitu života a hodnotu nemovitostí v okolí jsou bagatelizovány.

Z těchto důvodů považuji za nutné vyjádřit nesouhlas s předloženou dokumentací EIA, která podle mého názoru neposkytuje úplný, nestranný ani odborně dostatečný obraz o skutečných dopadech plánovaných větrných elektráren.

1. Rozpor mezi Ministerstvem obrany a Úřadem pro civilní letectví

Ministerstvo obrany požaduje šedé provedení turbín s červenými pruhy a reflexními prvky, zatímco Úřad pro civilní letectví trvá na bílém nátěru lopatek, gondoly a horní části stožáru.

Veškeré vizualizace a textová i grafická část dokumentace EIA však počítají výhradně s neutrálně šedou variantou bez reflexních prvků, červených pruhů a překážkových světél.

To znamená, že EIA hodnotí jinou podobu stavby, než jaká bude skutečně realizována, a tedy neposuzuje reálné vlivy na krajinu, viditelnost a obyvatelstvo.

Dokud nebude tento rozpor mezi závaznými stanovisky oficiálně vypořádán a do dokumentace zapracována skutečná podoba větrných elektráren, nelze objektivně hodnotit jejich dopady.

2. Vizuální vlivy – odlesky a blikání

Reálná podoba turbín zahrnuje červené reflexní pruhy a synchronizovaná překážková světla:

- ve dne budou na gondolách blikat bílé záblesky vysoké intenzity,
- v noci budou blikat červené záblesky, doplněné o další světla na stožárech.

Všechna světla mají být synchronizována napříč lokalitou, což znamená výrazné světelné znečištění viditelné na kilometry daleko.

V kombinaci s otáčejícími se listy vzniká stroboskopický efekt, který může působit rušivě a zdravotně nepříznivě.

Dokumentace EIA tuto zásadní skutečnost vůbec nehodnotí.

3. Hluk

Hluková studie v dokumentaci neodpovídá realitě. Neřeší kumulaci s jinými zdroji hluku a podceňuje noční provoz.

Obávám se, že hluk v noci naruší klid a spánek obyvatel Obyčtova.

Žádám proto novou hlukovou studii se zaměřením na noční dobu a závazná opatření (např. omezení výkonu nebo vypínání turbín v noci).

4. Míhání stínů (shadow flicker)

Výpočty v dokumentaci připouštějí, že na některých místech může docházet k míhání stínů až 42 minut denně, což překračuje doporučené limity.

To je pro život v obci nepřijatelné.

Žádám proto, aby byla stanovena povinnost vybavit turbíny automatickým systémem, který při dosažení limitů zajistí jejich odstavení.

5. Vliv na přírodu

Dokumentace přiznává, že by měl proběhnout několikaletý monitoring ptáků a netopýrů, ale přesto nebyl proveden.

Bez těchto údajů není možné seriózně posoudit riziko pro chráněné druhy.

6. Krajinný ráz a charakter Vysočiny

Kraj Vysočina dlouhodobě deklaroval, že výstavbu větrných elektráren nepodporuje a v územních dokumentech byl tento postoj promítnut.

Obyvatelé byli ujišťováni, že Vysočina zůstane krajinou bez těchto technických dominant.

Současný projekt jde proti tomuto přístupu a působí jako zklamání a ztráta důvěry obyvatel.

Navíc dokumentace EIA posuzuje pouze šedou variantu bez reflexních prvků a blikajících světél, což neodpovídá reálné podobě.

Žádám proto nové a nestranné posouzení vlivu na krajinný ráz, včetně fotomontáží z Obyčtova a okolních obcí, a vyhodnocení souladu projektu s dřívější politikou Kraje Vysočina.

7. Zemědělská půda

Projekt zasahuje do půdy I. třídy ochrany. Dokumentace nevysvětluje, proč by měl mít komerční projekt přednost před ochranou nejkvalitnější zemědělské půdy.

8. Likvidace a odpady

Rotorové listy jsou vyrobeny z kompozitních materiálů, které se obtížně recyklují.

Během provozu navíc může docházet k uvolňování mikroplastů a chemických látek do prostředí.

Dokumentace toto riziko zcela opomíjí.

9. Mikroklima a bezpečnost

Velké turbíny mohou měnit proudění vzduchu, zvyšovat turbulence a v zimě představují riziko odmršťování ledu z lopatek. Ani tyto vlivy nebyly v dokumentaci posouzeny.

10. Zdraví obyvatel

Dokumentace se vůbec nevěnuje vlivu na zdraví lidí. Přitom hluk, blikání, míhání stínů a mikroplasty jsou faktory, které mohou způsobovat stres, nespavost, bolesti hlavy a další zdravotní obtíže.

11. Hodnota nemovitostí

Dokumentace se otázkou dopadů na hodnotu domů a pozemků nezabývá, přestože je z praxe známo, že v okolí větrných elektráren cena nemovitostí obvykle klesá.

Chápu, že přímé ekonomické dopady nejsou formální součástí EIA, ale pokles hodnoty domů je přímým důsledkem zhoršení kvality životního prostředí – hluku, blikání, vizuální zátěže a stroboskopického efektu.

Tento dopad je reálný a měl by být zohledněn v rámci posuzování vlivů na obyvatelstvo a kvalitu života.

12. Proces a nestrannost

Stanoviska sousedních obcí, které projekt odmítají, byla v dokumentaci pouze formálně vypořádána. Nenašel jsem žádný důkaz o tom, že by okolní obce se stavbou souhlasily.

Celý proces působí dojmem, že je zde dávána přednost podnikatelskému zájmu investora a ekonomickým zájmům kraje před názorem obyvatel, kteří v tomto území skutečně žijí.

Dokumentace navíc bagatelizuje negativní vlivy a vůbec nereflektuje rozpor mezi stanovisky Ministerstva obrany a Úřadu pro civilní letectví.

To vyvolává vážné pochybnosti o nestrannosti a objektivitě celého posuzování.

Žádám proto, aby bylo svoláno veřejné projednání přímo v dotčené lokalitě, kde dostanou prostor obyvatelé i obce, jejichž názor byl dosud přehlížen.

Závěr

Z výše uvedených důvodů považuji dokumentaci EIA v současné podobě za nedůvěryhodnou, neobjektivní a zpracovanou povrchně, bez dostatečné odborné hloubky a respektu k závazným stanoviskům dotčených orgánů.

Studie posuzuje variantu, která neodpovídá skutečnému technickému ani vizuálnímu řešení záměru, a tedy ani reálným vlivům na krajinu, viditelnost a obyvatelstvo.

Takto zpracovaný dokument nelze považovat za podklad, který by mohl sloužit k odpovědnému rozhodování o tak rozsáhlém zásahu do území.

Žádám proto Krajský úřad Kraje Vysočina, aby:

1. konstatoval, že předložená dokumentace EIA je vnitřně rozporná, neúplná a nedůvěryhodná,
2. a na základě uvedených skutečností vydal negativní závěrečné stanovisko EIA k záměru „Větrné elektrárny Sazomín (VYS1316)“.

S pozdravem,

